

Patsiendi ees- ja perekonnanimi
Isikukood
(kleeps)

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee

G U S S

(GUGGINGI NEELAMISE SÕELTEST)¹

Kellaeg _____ Kuupäev _____

Testi läbiviija: _____

I. EELHINDAMINE / Kaudse neelamise test

	JAH	EI
KONTAKTSUS (<i>Patsient peab olema kontaktne vähemalt 15 minutit</i>)	1 ☐	0 ☐
KÖHIMINE JA/VÕI KURGU PUHASTAMINE (<i>Tahtlik köhimine! Patsient peab 2 korda köhima või kurku puhastama</i>)	1 ☐	0 ☐
SÜLJE NEELAMINE:		
• Neelatus õnnestub	1 ☐	0 ☐
• Süljevoolus (<i>sülg valgub suust välja</i>)	0 ☐	1 ☐
• HÄÄLE MUUTUS (<i>kähe, märg, kõlatu, nõrk, süljest lämbuv</i>)	0 ☐	1 ☐
KOKKU:		(5)
	1 – 4 punkti = STOPP, jätkaa uurimist ² 5 punkti = jätkaa „Otsese neelamise testiga“	

II. Otsese neelamise test (Vahendid: vesi, teelusikas, vedeliku paksendaja, leib)

Järgmises järjekorras:	1	2	3
	POOLPAKS *	VEDEL **	TAHKE***
NEELAMINE:			
• Neelamine pole võimalik	0 ☐	0 ☐	0 ☐
• Aeglane neelamine (vedelikud > 2 sek, tahke > 10 sek)	1 ☐	1 ☐	1 ☐
• Normaalse neelamine	2 ☐	2 ☐	2 ☐
KÕHA (tahtmatu): (enne, neelamise ajal või pärast neelamist – 3 minuti jooksul)			
• Jah	0 ☐	0 ☐	0 ☐
• Ei	1 ☐	1 ☐	1 ☐
VEDELIKU/TOIDU SUUST VÄLJA VALGUMINE:			
• Jah	0 ☐	0 ☐	0 ☐
• Ei	1 ☐	1 ☐	1 ☐
HÄÄLE MUUTUS: (kuula häält enne ja pärast neelamist – patsient peab ütleva „Ooo“)			
• Jah	0 ☐	0 ☐	0 ☐
• Ei	1 ☐	1 ☐	1 ☐
KOKKU:	(5)	(5)	(5)
	1 – 4 punkti = STOPP, jätkaa uurimist ² 5 punkti = jätkaa osaga „VEDEL“	1 – 4 punkti = STOPP, jätkaa uurimist ² 5 punkti = jätkaa osaga „TAHKE“	1 – 4 punkti = STOPP, jätkaa uurimist ² 5 = NORMIKOHANE
KOKKUVÕTE			
Kokku „EELHINDAMINE / Kaudse neelamise test“:			(5)
Kokku „Otsese neelamise test“:			(15)
KOKKU:			(20)

¹The Gugging Swallowing Screen. Stroke. 2007;38:2948 Michaela Trapl, SLT, MSc; Paul Enderle, MD, MSc; Monika Nowotny, MD; Yvonne Teuschl, PhD; Karl Matz, MD; Alexandra Dachenhausen, PhD Michael Brainin, MD

„OTSESE NEELAMISE TESTI“ JUHEND

*	Esmalt manusta 1/3 – ½ tl vedeliku paksendajaga paksendatud vett (pudingulaadne konsistents: 100 ml kohta lisa üks kopsikutäis paksendajat). Sümptomite puudumisel manusta veel 3 – 5 tl. Hinda pärast igat lusikatäit.
**	Manusta 3, 5, 10, 20 ml vett – sümptomite puudumisel manusta veel 50 ml vett. Hinda ja katkesta testimine kui täheldad 50 ml vedeliku neelamisel kasvõi ühte „Otsese neelamise testis“ nimetatud muutust.
***	Kliinilisel hindamisel kasuta kuiva koorikuta leiba, fiiberendoskoopilisel neelamisuuringul kasuta kuiva saia, mis on kergelt kastetud toiduvärvi lahusesse.
2	Via läbi instrumentaalne neelamisfunktsiooni uurimine (videofluoroskoopiline neelamisuuring, fiiberendoskoopiline neelamisuuring)

TULEMUSED		RASKUSASTE	SOOVITUSED
20	Poolpaks / vedel ja tahke toit – edukas	Minimaalne / düsfaagia puudub. Minimaalne aspiratsioonirisk	<ul style="list-style-type: none"> • Tavatoit • Tavalised vedelikud • Esimene toidukord logopeedi või väljaõppinud insuldiõe jälgimisel!
15-19	Poolpaks ja vedel toit – edukas; tahke toit – ebaõnnestub	Kerge düsfaagia madala aspiratsiooniriskiga	<ul style="list-style-type: none"> • Neelamishäire dieet (püreestatud või pehme toit) • Vedelikku juua väga aeglaselt lonkshaaval • Edasine neelamisfunktsiooni uurimine (videofluoroskoopiline neelamisuuring, fiiberendoskoopiline neelamisuuring) • Pöördu logopeedi poole
10-14	Poolpaks toit – edukas; vedel toit – ebaõnnestub	Mõõdukas düsfaagia aspiratsiooniriskiga	<ul style="list-style-type: none"> • Neelamishäire dieet, alustades: • Poolpaksu tekstuuriga toit nagu näiteks imikutoit ja täiendav parenteraalne toitmine • Kõik vedelikud peab paksendama! • Tabletid tuleb purustada ja manustada segatuna paksendatud vedelikku. NB! Ravimite purustamisel lähtuge haiglaapteegi poolt koostatud juhistest • Vedelaid ravimeid mitte manustada! • Edasine neelamisfunktsiooni uurimine (videofluoroskoopiline neelamisuuring, fiiberendoskoopiline neelamisuuring) • Pöördu logopeedi poole <p><i>Lisatoidu manustamine nasogastraalsondi kaudu või parenteraalselt</i></p>
0-9	EELHINDAMINE / kaudse neelamise test – ebaõnnestub; poolpaks toit – ebaõnnestub	Raske düsfaagia kõrge aspiratsiooniriskiga	<ul style="list-style-type: none"> • NPO (non per os = suukaudne toidu/vedeliku manustamine keelatud) • Edasine neelamisfunktsiooni uurimine, (videofluoroskoopiline neelamisuuring, fiiberendoskoopiline neelamisuuring) • Pöördu logopeedi poole <p><i>Lisatoidu manustamine nasogastraalsondi kaudu või parenteraalselt</i></p>

¹The Gugging Swallowing Screen. Stroke. 2007;38:2948 Michaela Trapl, SLT, MSc; Paul Enderle, MD, MSc; Monika Nowotny, MD; Yvonne Teuschl, PhD; Karl Matz, MD; Alexandra Dachenhausen, PhD Michael Brainin, MD